

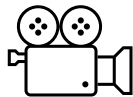


OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERSVINGS- OCH KULTURMINISTERIET

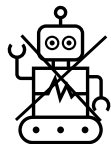
Ajankohtaiswebinaari ammattillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen järjestäjille

27.3.2026

Tervetuloa!



Tilaisuus tallennetaan ja se tulee myöhemmin katsottavaksi OKM:n tapahtumasivulle.



Erialaisten ulkoisten tekoälybottien käyttö tilaisuudessa on tietosuojasyistä kielletty.



**Varmistathan, että olet omalla nimelläsi mukana tilaisuudessa.
Nimettömät käyttäjät poistetaan tapahtumasta.**

Ohjelma

Tilaisuuden avaus, *ylijohtaja Petri Lempinen*

Katsaus Nuorisobarometrin tuloksiin, *pääsihteeri Anni Kiiski valtion nuorisoneuvosto ja tilastotutkija Konsta Happonen Nuorisotutkimusseura*

Ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen uudistaminen, *ylitarkastaja Tarja Koskimäki*

Toisen asteen koulutuksen digikyvykkyysskysely, *erityisasiantuntija Victor Nyberg*

Osaamistarpeiden ennakkoinnin kehittäminen, *neuvotteleva virkamies Ville Heinonen*

Katsaus vaalikauden loppuun, *ylijohtaja Petri Lempinen*

Muut ajankohtaiset asiat

Tilaisuuden päättäminen, *ylijohtaja Petri Lempinen*

Nuorisobarometri 2025

15-29- vuotiaisiin nuoriin kohdistuvat odotukset ja heidän
kokemansa paineet

SOFIA LAINE & KONSTA HAPPONEN (TOIM.)

IHAN PAINEISSA

NUORISOBAROMETRI 2025

Nuorisobarometri 2025

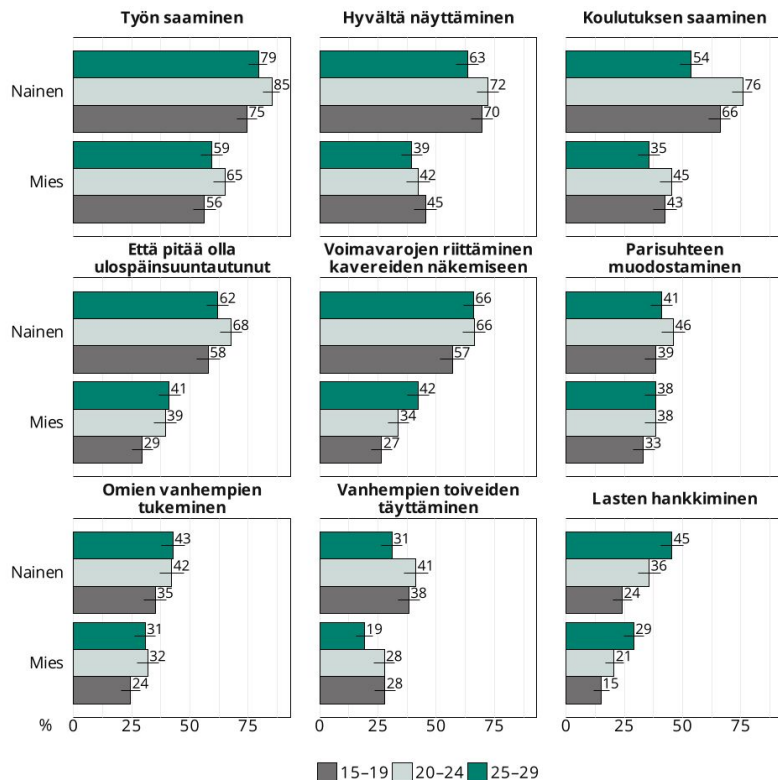
Tutkimuspopulaatio 15-29-vuotiaat
Manner-Suomessa vakinaisesti
asuvat

Satunnaisotanta väestörekisteristä
→ postikutsu verkkolomakkeelle

Kyselyn kielet ovat suomi, ruotsi ja
englanti



Työ kysytyistä yleisin paineiden aiheuttaja



Myös opiskelu tärkeä paineiden aiheuttaja varsinkin alle 25-vuotiailla.

Mitä kaikkien tulisi tietää nuorten kokemista paineista?

Mies, muu kieli, 18

Mitä kaikkien tulisi tietää nuorten kokemista paineista?

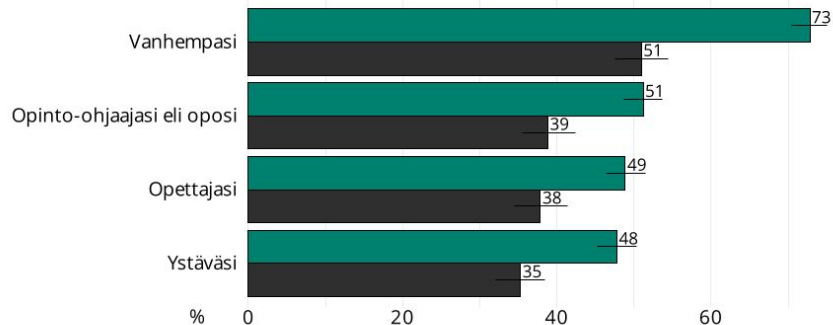
Mies, suomi, 16

Mitä kaikkien tulisi tietää nuorten kokemista paineista?

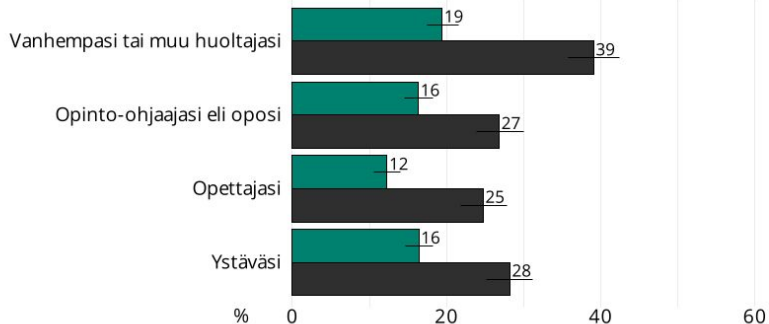
Nainen, ruotsi, 21

Nuoria tuupitaan korkeakoulupolulle, ja se toimii

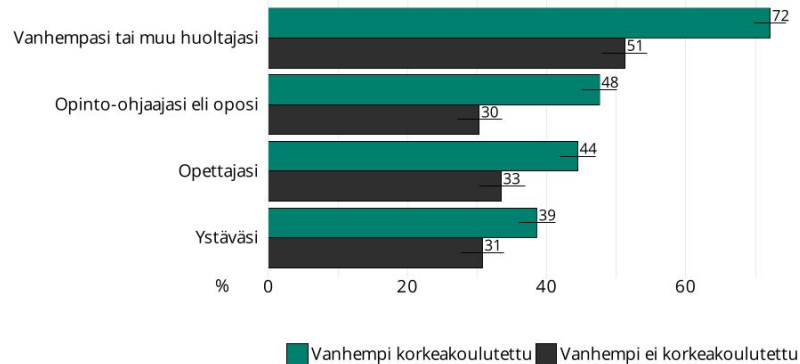
Lukioon



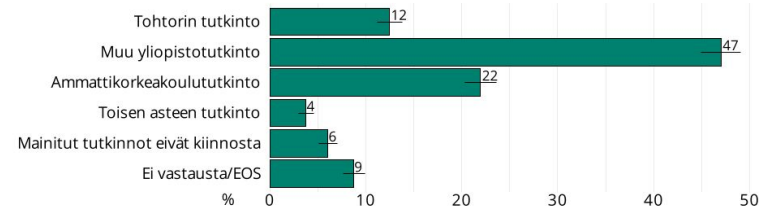
Toisen asteen ammatilliseen koulutukseen



Korkeakouluun

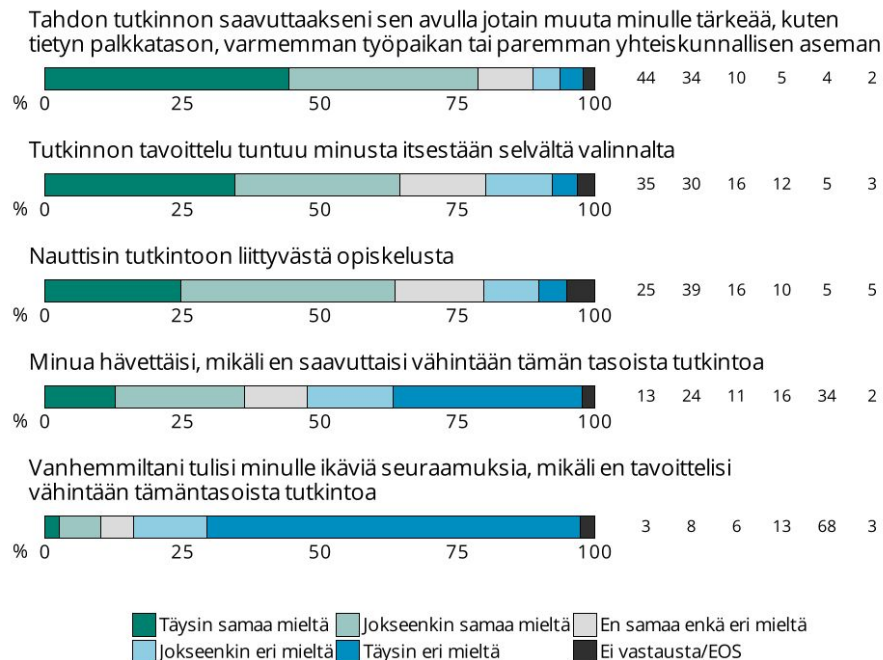


Kuvio 20. Nuorten vastaukset kysymykseen "Ovatko seuraavat tahot koskaan toivoneet, että hakeutuisit..." sen mukaan, onko heidän korkeimmin koulutetulla vanhemmallaan korkeakoulututkinto.



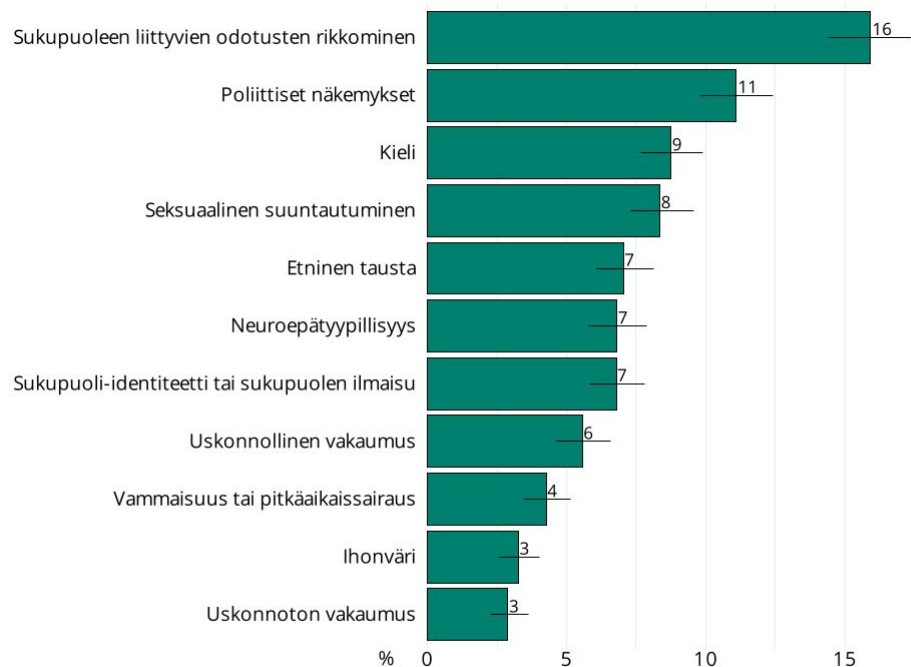
Kuvio 21. Nuorten vastaukset kysymykseen "Mikä on korkein tutkinto, jonka haluaisit lopulta suorittaa?". Vastausvaihtoehtoja on lyhennetty kuviota varten, alkuperäiset muotoilut löytyvät kysymyslomakkeelta (liite 1).

Opiskelumotivaation lähteet



Kuvio 24. Nuorten vastaukset kysymykseen ”Mitä mieltä olet seuraavista väitteistä?” kuuden eri väitteen osalta. Mukana vain kyselyssä nimettyjä tutkintoja tavoitelleet nuoret (n=1968). Tavoitetutkintonsa suorittaneille väitteet esitettiin menneessä aikamuodossa (ks. liite 1).

Syrjintäkokemukset

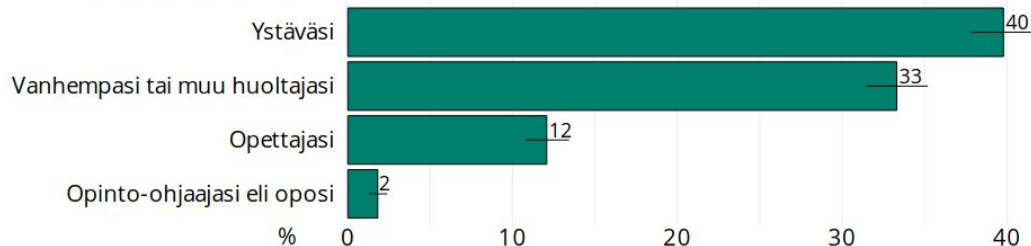


Etnisen taustan perusteella syrjityksi koki tullessa yli puolet etniseen vähemmistöön kuuluvista

Kuvio 38. Nuorten vastaukset kysymykseen ”Oletko joskus kokenut syrjintää seuraavista syistä johtuen?” 11 ominaisuuden osalta. Kysymys esitettiin vain syrjintää kokeneille, mutta kuvion luvut viittaavat osuuteen kaikista vastaajista.

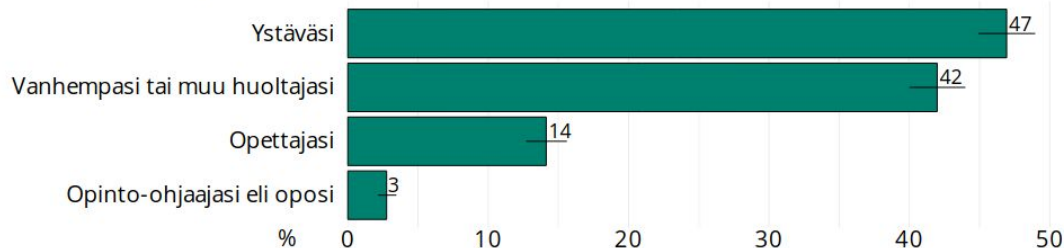
Vähemmistöjen paheksumisen havaitseminen yleistä

Seksuaalivähemmistöjä kohtaan



Seksuaalivähemmistöön kuuluvilla nuorilla osuudet:
Vanhemmat: 45 %
Ystävät: 31 %
Opettajat: 21 %
Opot: 2 %

Maahanmuuttajia kohtaan



Maahanmuuttajaksi vähintään jonkin verran itsensä kokevilla osuudet:
Vanhemmat: 23 %
Ystävät: 25 %
Opettajat: 16 %
Opot: 4 %

Kuvio 41. Nuorten vastaukset kysymykseen "Ovatko seuraavat tahot ilmaisseet paheksuvia mielipiteitä...". Kyllä-vastausten osuus.



OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERVISNINGS- OCH KULTURMINISTERIET

Ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen uudistaminen

Ylitarkastaja Tarja Koskimäki

Ajankohtaista

- Maaliskuun aikana käyty vuoropuhelua kokeiluun osallistuvien järjestäjien kanssa
- Neuvottelut ajalla 7.4. - 22.5. 2026
- Syksyllä keskustelut muiden kanssa
- Suunnittelu/valmistelu käynnistetään kesällä



OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERSVINGS- OCH KULTURMINISTERIET

Toisen asteen koulutuksen digikyvykkyysskysely

Erityisasiantuntija Victor Nyberg

Digikyvykkyysskysely 2026

- Opetus- ja kulttuuriministeriö toteuttaa **30.3-8.5.2026** ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen järjestäjien digikyvykkyyden itsearviointikyselyn.
- Digikyvykkyyden itsearviointikyselyn avulla selvitetään organisaatioiden digitaalisuuteen liittyviä toimintatapoja sekä kartoitetaan miten koulutuksen järjestäjät kehittävät, ylläpitävät ja seuraavat organisaatioidensa digikyvykkyyttä tällä hetkellä sekä minkälaisia tavoitteita heillä on tulevina vuosina.

Digikyvykkyysskysely

- Digikyvykkäässä organisaatiossa erilaisia digitaalisia ratkaisuja hyödynnetään tehokkaasti, tarkoituksenmukaisesti ja asiakaslähtöisesti, ja organisaatio kykenee vastaamaan muun muassa toimintaympäristössään tapahtuviin digitalisaation tuomiin muutoksiin.
- Digitalisaation strategisen johtamisen ytimessä on organisaation kyvykkyyden sekä uudistumiskyvyn ja -nopeuden lisääminen kaikilla tasoilla ja kaikissa toiminnoissa.
- Digikyvykkyysskysely on toteutettu aikaisemmin vuosina 2021 ja 2024.

Digikyvykkyyden itsearviointikyselyyn vastaaminen

- Itsearviointikyselyyn vastaamista varten koulutuksen järjestäjille toimitetaan sähköpostitse linkki Arvo-järjestelmästä (CSC). **Ammatillisen koulutuksen järjestäjille linkki lähetetään maanantaina 30.3.2026 ja lukiokoulutuksen järjestäjille tiistaina 31.3.2026.**
- **Arviointiin vastataan ajalla 30.3-8.5.2026.** Tiedonkeruu sulkeutuu automaattisesti.
- Koulutuksen järjestäjän tulee vastata kyselyyn vain yhden kerran, lukuun ottamatta **koulutuksen järjestäjiä, jotka järjestävät sekä lukiokoulutusta että ammatillista koulutusta, joiden tulee laatia omat vastaukset kutakin koulutusmuotoa kohden.**
- **9.4.2026** järjestetään webinaari kyselyyn liittyen

Raportointi

- Valtakunnallisista tuloksista julkaistaan tilastomuotoinen raportti syksyllä 2026.
- Opetus- ja kulttuuriministeriö ja Opetushallitus hyödyntävät kyselyn vastauksia digitalisaatioon liittyvien tuki- ja kehittämistoimenpiteiden suunnitteluun sekä oppilaitosten digikyvykkyyden kehittämisen tukemiseen.
- Kyselyyn vastanneille organisaatioille lähetetään organisaatiokohtainen raportti, josta organisaatio pystyy näkemään omat vastauksensa sekä vertailun muiden kyselyyn vastanneiden koulutuksen järjestäjien vastauksien keskiarvoihin.



OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERSVINGS- OCH KULTURMINISTERIET

Osaamistarpeiden ennakoinnin kehittäminen

Neuvotteleva virkamies Ville Heinonen

Työryhmän lähtökohdat, alustavasti

1) Tietotuotannon rakentaminen

- Pääasiassa olemassa olevat mallit
- Puutteiden analyysi

Lisäksi ruotsinkielinen koulutus ja alueet

2) Vuoropuhelun rakenteiden luominen

- Yhteiskunnallinen keskustelu numeroiden päälle
- Konsensushakuisuus

Ennakointimalleja

- Koulutustarpeen pitkän aikavälin ennakointimalli
- Opetushallitus, Enni
- Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus, osaamistarvekompassi
- KEHA –keskus, työvoimabarometri
- Cedefop, Skills forecast
- Muita...

Ennakointia vai jotain muuta?

- Työmarkkinoiden nopea muutos
- Ongelmat julkisessa taloudessa ja työllisyydessä
- Muuttuvat tarpeet, ml. maahanmuutto
- Mallien evoluutio ja moninaisuus
- Tekoäly
- Täsmällisen tiedon harha
- Muu analytiikkatieto; kaikki tulevaisuustieto ei synny ennakoitimalleissa
- Työelämän kehittäminen

Työskentelyn epävarmuuksia

- Keskenään ristiriitaisilta tuntuvat asiat voivat olla totta samaan aikaan
- Koulutustaso ja kansainvälinen vertailu
- Aikuisten osaaminen
- Poistuman vaikutus työntekijäammateissa
- Sivistys, tiede ja kriittinen massa
- Kaikille ammatillisesti suuntautunut tutkinto
- ...

Ennakoinnin teoretisointia

- Ennakointi ei ole päätöksentekoa
- Ennakointi ei pidä paikkaansa
- Ennakoinnin käsitteellä liikaa painolastia
- Ajautuu helposti väittelyksi mallien lähtökohdista ja yksityiskohdista
- Puhuttaisiinko jostain muusta
- Yhdistää ennakoimallien tuottaman tiedon, yhteiskunnallisten toimijoiden tuottaman (laadullisen) tiedon ja yhteiskunnallisten toimijoiden tavoitteenasetannan
- Tulevaisuustiedon tuottaminen ei ole ennakoimintaa, vaan kuvattu prosessi, jolla tavoitellaan yhteistä näkemystä tulevaisuudesta



OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERSVINGS- OCH KULTURMINISTERIET

Katsaus vaalikauden loppuun

Ylijohtaja Petri Lempinen

Talousarvion ja lainvalmistelun aikatauluista

- Hallituksen neuvottelu julkisen talouden suunnitelmasta 21.-22.4.2026.
- Hallituksen talousarvioneuvottelu (budjettiriihi) 1.-2.9.2026.
- Lakiesitykset, jotka on tarkoitettu voimaan 1.1.2027, on annettava viimeistään 8.10.2026.
- Eduskuntavaalit 18.4.2027.

Työn alla (toisen asteen koulutukseen liittyen)

- Ammatillisen koulutuksen jatkuvaa oppimista ja työikäisten koulutustarjontaa valmisteleva työryhmä.
- Poikkeusoloja ja häiriötilanteita yms koskeva sääntely.
- SORA-uudistus.
- Oppivelvollisuuslain tarkentaminen ja tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen kehittäminen.
- Selvitys ammatillisen koulutuksen vaativan erityisen tuen toimivuudesta.
- Ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden kielellinen osaaminen –selvitys.
- Lähde: valtioneuvosto.fi/hankkeet